

INDSTILLING TIL CAVLINGPRISEN 2023

Henrik Cavling var jo kendt for mange ting — blandt andet at han turde sige etableringen imod. Det er der så vidt jeg kan se kun en enkelt journalist der har gjort i 2023 og han har gjort det på en måde og i et format som betyder at jeg mener at han fortjener at modtage Cavling prisen.

PRESSENS EGEN MEDICIN

Pressen udstiller og undersøger politikere, hospitaler, politiet og andre af samfundets instanser. Pressen skal naturligvis også kunne tage sin egen medicin og lade sig undersøge og udstille over for befolkningen. Kun på den måde får vi som lyttere og seere en chance for at tage stilling til om pressen gør sit arbejde ordentligt. Det er dog yderst sjældent at man oplever at kvaliteten af pressens arbejde undersøges og udstilles, men i 2023 skete der endelig noget nyt på denne front.

DR DOKUMENTAREN

I 2022 lavede DR en gigantisk satsning og satte det helt store maskineri i bevægelse da de sendte dokumentaren "Spies og morgenbolledamerne". I dokumentaren ser man Simon Spies igennem den moderne krænkelserkulturs briller og han fremstilles derfor som en pædofil krænker og sadist. DR's dokumentar har i mange år haft en særstatus hos befolkningen hvor DR's konklusioner af de fleste danskere bliver ophøjet til sandhed. Derfor igangsatte dokumentaren (som DR siger havde 2,4 millioner seere) en national shit-storm imod den afdøde Simon Spies. Blandt andet fik man i Helsingør travlt med at fjerne et gademaleri af Spies og overvejede også at omdøbe en plads som man havde opkaldt efter ham.

DR OG KVALITET

Det var dog ikke alle der var lige imponeret over kvaliteten af DR's dokumentar. Svensk TV ønskede ifølge Micael Lekberg der er programchef for Sveriges Television AB ikke at bringe dokumentaren. Dels mente han at dokumentarens påstande ikke var tilstrækkeligt underbyggede og at der blandt andet ikke var dokumentation for at Spies var sadist. DR tilbød at klippe og redigere dokumentaren, men at få den op på et højt niveau mente Micael Lekberg ikke ville være muligt. Ud over STV var der også en erfaren dansk journalist ved navn Bo Østlund som påpegede mængder af journalistiske problemer i dokumentaren. I 2023 lavede Østlund en podcast-serie der foreløbig er kommet i 14 afsnit under overskriften "Simon Spies — karaktermord i primetime?". I sin podcast dokumenterer Østlund med minutiøs grundighed at DR's dokumentar er fuld af fejlkonklusioner, udokumenterede påstande og uetisk journalistik. Ud over dette interviewer Østlund 8 personer som medvirkede i DR's dokumentar og som efterfølgende oplevede at være ført bag lyset af DR. Maja Lüchau som i flere år arbejdede sammen med Simon Spies kunne slet ikke genkende sin gamle chef i DR's dokumentar. Hun klagede derfor til DR, til Pressenævnet og til Ombudsmanden. Ingen af disse instanser ønskede at forholde sig til hendes klage. DR skrev at tidsfristen for at klage var overskredet — også selv om DR ifølge loven gerne må behandle klager som sendes efter tidsfristen. I stedet igangsatte Maja en underskriftindsamling for at få taget dokumentaren ned og få den undersøgt for fejl.

Link til underskriftindsamlingen:

<https://www.skrivunder.net/jeg-krver-at-dr-skal-fjerne-spies-og-morgenbolledamerne-og-undersoe-den-for-fejl>

MANGLENDE DOKUMENTATION?

Efterfølgende har DR's ansvarlige for dokumentaren — Thomas Falbe — stået frem i medierne og fortalt at han tager kritik meget alvorligt. Han sagde dog også at han ikke har set noget dokumentation for at der er problemer med DR's dokumentar og fortæller også at han ikke har hørt Østlunds podcast. Hvis det er sandt at han tager kritik alvorligt, kan det jo undre at han ikke har givet sig tid til at høre et par afsnit af Østlunds podcast. Podcasten er ikke svær at finde og var i foråret 2023 nummer 2 over mest hørte danske podcast. I oktober 2023 er den estimeret til at have haft lige under 200.000 episodedownloads.

GRANSKNINGSKOMMISSION

På grund af Østlunds podcast har radio 24syv over sommeren 2023 sammensat en kommission bestående af 3 hærdede graverjournalister der skal tage stilling til indholdet af DR's dokumentar. Det er naturligvis nærliggende at spørge hvorfor det er nødvendigt. Østlund har allerede med en minutiøs grundighed

dokumenteret graverende problemer i DR's dokumentar. Alligevel siger så godt som alle pressefolk der udtaler sig i sagen "at de ikke ved hvem der har ret" — også selv om mange af dem har hørt Østlunds podcast. For 50 år siden turde pressen ikke forholde sig kritisk til Spies fordi han var for magtfuld. I vores tid kunne det se ud som om pressen ikke tør forholde sig kritisk til DR og man kunne jo overveje om årsagen er at DR er blevet for magtfuld.

Derfor Cavling prisen til Østlund

Det jeg mener gør Østlunds arbejde værd at anerkende er følgende:

- Østlund har arbejdet for egen regning og uden andet motiv end at kræve den samme journalistiske standard og etik for alle — også for DR og også når de portrætterer et menneske der som Spies har overskredet mange menneskers moralske grænser.
- Østlund har turde stille sig i modstrøm til en medieskabt shit-storm og har formået at stille nogle forfriskende og relevante spørgsmål som vi alle burde høre mange flere af og som især DR's ledelse kunne lære meget af at lytte til.
- Østlund er gået imod et DR-skabt narrativ og har som en konsekvens heraf måtte acceptere at blive udskammet i medierne. På foranledning af produktionsselskabet bag dokumentaren fik Østlund tilmed dele af sin podcast fjernet fra Spotify.
- Krænkellesanklager skal naturligvis tages alvorligt, men Østlund viser med sin podcast i hvor høj grad metoo-bølgen har gjort os ukritiske over for krænkelles-anklager.
- Østlund har med sin podcast vist os hvor svært det er for medierne at udsætte hinanden for en seriøs kritik og at mange pressefolk ikke tør være kritiske over for en mastodont som DR.

På den baggrund mener jeg at Bo Østlund gør sig velfortjent til en journalistisk udmærkelse der bærer navnet på en mand der turde gå nye veje og turde følge sit hjerte frem for at gemme sig bag den herskende tidsånd.

Mvh

Carsten Graff